

AFRIKAANS B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
AFRIKAANS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
AFRIKÁANS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 3 November 2005 (morning)
Jeudi 3 novembre 2005 (matin)
Jueves 3 de noviembre de 2005 (mañana)

Candidate session number
Numéro de session du candidat
Número de convocatoria del alumno

1 h 30 m

0	0								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

QUESTION AND ANSWER BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all the Paper 1 questions.
- Refer to the Text Booklet which accompanies this booklet.
- Section A: answer all the questions in the spaces provided. Each question is allocated *[1 mark]* unless otherwise stated.
- Section B: write your answer to the task in the space provided. The task is worth *[20 marks]*.

LIVRET DE QUESTIONS ET RÉPONSES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Écrivez votre numéro de session dans la case ci-dessus.
- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient toutes les questions de l'épreuve 1.
- Référez-vous au livret de textes qui accompagne ce livret.
- Section A : répondez à toutes les questions dans l'espace réservé à cet effet. Sauf indication contraire, chaque question vaut *[1 point]*.
- Section B : écrivez votre réponse dans l'espace réservé à cet effet. Cette tâche vaut *[20 points]*.

CUADERNO DE PREGUNTAS Y RESPUESTAS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- Escriba su número de convocatoria en las casillas de arriba.
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todas las preguntas de la Prueba 1.
- Refiérase al cuaderno de textos que acompaña a este cuaderno.
- Sección A: responda a todas las preguntas en los espacios provistos. Cada pregunta tiene un valor de *[1 punto]* salvo que se indique algo distinto.
- Sección B: escriba su respuesta a la tarea en el espacio provisto. La tarea tiene un valor de *[20 puntos]*.

AFDELING A

TEKS A — GEBARETAAL PRAAT NET SO HARD

1. Lees Teks A en besluit watter vier van die stellings A-J, waar is. Skryf die letter van die antwoord wat jy kies in die antwoordblokkies. Daar is meer stellings as wat jy sal gebruik. Die eerste een is as voorbeeld gedoen. [4 punte]

- A. Jongmense lag en gesels gewoonlik kliphard wanneer hulle vir die kameras wag.
- B. Die twee dowe mans is met die twee horende meisies getroud.
- C. Wanneer ons vreemdes ontmoet, gebruik ons gewoonlik gebaretaal om almal op hul gemak te stel.
- D. Doves moet leer om 'n spesifieke taal te liplees as hulle op hierdie manier wil kommunikeer.
- E. Gebaretaaltolke kry moeilik werk in Suid-Afrika.
- F. Gebaretaaltolke vorm die brug tussen horendes en dowes.
- G. Shanelle en Nonhlanhla het op dieselfde manier gebaretaal aangeleer.
- H. Shanelle en Nonhlanhla speel albei in die D-tv-drama, @Jozi.
- I. TV-kykers wat nie gebaretaal ken nie, kan ook die drama, @Jozi volg.
- J. @Jozi is 'n drama oor twee dowes wat op mekaar verlief raak.

A

Beantwoord die volgende vrae na aanleiding van die teks.

2. Waar het Nonhlanhla vir David Senahle ontmoet?

.....

3. Watter karaktereienskap van David was vir Nonhlanhla opvallend?

.....

4. Noem drie redes waarom tolkwerk in gebaretaal moeilik is. [3 punte]

- (a) .....
- (b) .....
- (c) .....

5. Wat is die belangrikste ding wat horende mense moet besef wanneer hulle met dowes te doen het?

.....

TEKS B — GM-VOEDSEL – KOS VIR AFRIKA?

Die woorde uit Teks B in die kolom links word in die kolom regs verduidelik. Kies by elkeen die verduideliking wat die beste pas. Daar is meer woorde as wat jy nodig het. Die eerste een is as voorbeeld gedoen.

Voorbeeld:	groeierende	(reël 3)	☒	A.	toenemende
6.	niksvermoedende	(reël 4)	☐	B.	vertrouende
7.	ywerige	(reël 28)	☐	C.	vurige
8.	uitgeputte	(reël 43)	☐	D.	oordrewe
9.	ongegronde	(reël 61)	☐	E.	foutiewe
10.	gevreesde	(reël 79)	☐	F.	ontstellende
				G.	ontwikkellende
				H.	goedgelowige
				I.	hardwerkende
				J.	oorbewerkte
				K.	kragtlose
				L.	lewensgevaarlike

Nadat jy Teks B gelees het, besluit na wie of waarna in die volgende reëls verwys word. Die eerste een is as voorbeeld gedoen.

<i>In die frase / sin...</i>	<i>die woorde...</i>	<i>verwys na...</i>
Voorbeeld: <i>wanner <u>hy</u> verduidelik hoe min (reël 9)</i>	« hy »	..... <i>Kobus Lindeque</i> .....
11. <i>Dis wat oor is om te bewerk (reël 19)</i>	« Dis »	.....
12. <i>terwyl <u>sy</u> eie koerantopskrifte (reël 53)</i>	« sy »	.....
13. <i>Sy dien dadelik die gewilde (reël 59)</i>	«Sy»	.....
14. <i>jare lank <u>daaraan</u> blootgestel (reël 73)</i>	«daaraan»	.....

Beantwoord die volgende vrae:

15. Watter hulpmiddel gebruik die besturende direkteur van Monsanto om te verduidelik hoe min landbougrond op aarde oor is?

.....
.....

16. Watter sin uit die eerste drie paragrawe van die teks gee die meeste redes waarom Afrika biotegnologie moet gebruik om hongersnood te vermy?

.....
.....

17. Waarom sê die skrywer in reël 49 dat Afrika die wêreld se 'proefkonyn' is?

.....
.....

18. Noem een van die redes wat dr. Jennifer Thomson gee om te verduidelik hoekom GM-voedsel nie nadelig vir die mens is nie.

.....
.....

19. Op watter manier kan GM-voedsel moontlik gebruik word om wêreldgesondheid te verbeter?

.....
.....

TEKS C — MEJUFFROU MATRASKOP

Lees Teks C en verbind die eerste deel van die sin in die linkerkolom by die gepaste tweede deel in die regterkolom. Daar is meer sinsdele om uit te kies as wat jy sal gebruik. Die eerste een is as voorbeeld gedoen.

Voorbeeld: Gwendolien moes die fiets stoot omdat...

D

20. Gwendolien was verskriklik kwaad, want...

21. Gwendolien se broer het nie inkopies gedoen nie omdat...

22. Mev. Joseph het op Gwendolien staatgemaak, aangesien...

23. Gwendolien was ook bang dat die motors haar sou omry; dus...

A. sy moes altyd die inkopies gaan doen.

B. hy altyd voorgegee het dat hy met iets anders besig was.

C. dat sy van inkopies doen gehou het.

D. *dit 'n papwiel gehad het.*

E. hy die ouer seun is.

F. hy 'n papwiel het.

G. sy het nie van die fiets gehou.

H. die ander twee ouer kinders altyd met iets besig was.

I. het sy nog kwater geraak.

J. sy het nog meer kwaad geraak.

Die volgende stellings is WAAR of ONWAAR. Merk [✓] die regte antwoord en motiveer dit deur 'n relevante gedeelte uit die teks aan te haal. Die eerste een is as voorbeeld gedoen.

WAAR ONWAAR

Voorbeeld: Gwendolien is sonder skoene winkel toe.

Motivering: ..... "Die pad brand onder haar kaal voete" .....

24. Gwendolien voel ongelukkig oor haar hare.

Motivering: .....

25. Sy het haar min gesteur aan die skoolkinders se gespot met haar woeste bos hare.

Motivering: .....

26. Sy het baie moeite gedoen om haar hare onder beheer te hou.

Motivering: .....

27. Teen die tyd dat Gwendolien haar toon stukkend gestamp het, was sy reeds huilerig.

Motivering: .....

28. Gwendolien se toon was so seer dat sy die fiets dadelik laat val het.

Motivering: .....

29. Alhoewel Gwendolien seergekry het en hartseer was, is sy nog altyd verantwoordelik.

Motivering: .....

Lees Teks C en kies die antwoord wat die sin die beste voltooi. Skryf die letter in die antwoordblokkie.

30. Die oorheersende emosies van die hoofkarakter wat in die eerste deel van die verhaal (*paragraaf 1-5*) uitgebeeld word, is...
- A. woede.
  - B. woede en 'n gevoel dat sy misbruik word.
  - C. woede, hartseer en selfbejammering.
  - D. woede en hartseer.
31. Gwendolien het plat op die grond gesit en huil omdat...
- A. sy haar toon stukkend gestamp het en dit seer was.
  - B. sy kwaad en moeg was om die swaar fiets regop te hou.
  - C. sy met haar hare gesukkel het en lelik is.
  - D. Al drie redes hierbo genoem.
32. Gwendolien het besef dat sy ook die potensiaal het om mooi te wees toe sy...
- A. mej. Suid-Afrika se gesig op die voorblad van die tydskrif gesien het.
  - B. haarself in die spieël gesien het.
  - C. die foto van mej. Suid-Afrika as skoolmeisie gesien het.
  - D. al die foto's op bl.12 gesien het.
33. Gwendolien het haar nuwe rolmodel se voorbeeld gevolg, want sy het aan die einde van die verhaal...
- A. 'n vonkel in haar oë.
  - B. 'n vriendelike glimlag.
  - C. 'n nuwe haarstyl.
  - D. Al drie redes hierbo genoem.
34. Gwendolien se nuwe positiewe selfbeeld word oorgedra deur haar woorde...
- A. "Nee, Mamma, ek het nie só seergekry nie."
  - B. "Omdat 'n toekomstige Mejuffrou Suid-Afrika belangriker dinge het om te doen."
  - C. "Jy moet dorp toe gaan om melk te koop, Justin."
  - D. B en C hierbo.
35. Die titel van die verhaal suggereer dat die hoofkarakter...
- A. beeldskoon is.
  - B. onaantreklik is.
  - C. traak-my-nie-agtig is.
  - D. deurmekaar is.

AFDELING B

TEKS D — RIEMVAsMAAK REIK NET UIT NA VREEDSAME MENSE

Beantwoord die volgende vraag na aanleiding van die inligting wat in Teks D gegee word. Skryf *minstens 100 woorde*. Moenie net groot gedeeltes uit die teks oorskryf nie.

Jy is lid van 'n groep senior studente op 'n kampeer- en staptoer in die Riemvasmaak-woestyngebied. Skryf 'n dagboekinskrywing van jou ervarings en indrukke van die omgewing en atmosfeer terwyl jy op die toer is.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

